

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت مالیه
معینیت عواید و گمرکات
ریاست عمومی عواید

د افغانستان اسلامی جمهوریت
د مالی وزارت
د گمرکونو او عوایدو معینیت
دعوایدو لوی ریاست

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Finance
Afghanistan Revenue Department
ریاست خدمات حقوقی و پالیسی عواید

طرز العمل تطبیق معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) مندرج اصول نامه اجرای بودجه ملی

سال مالی ۱۳۹۷

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۱/۱۸

شماره: [۷]

مقدمه:

با به وجود آمدن حکومت جدید و آغاز اصلاحات مالیاتی در جریان سالهای گذشته در ابتدا نورم جرایم مالیاتی در قانون مالیات بر عایدات بسیار بلند پیشینی شده بود، چنانچه در قانون مالیات بر عایدات سال ۱۳۸۴ برای تأخیر ارائه اظهار نامه روزانه هزار افغانی و همچنان در سایر موارد نیز جرایم بلند تسجیل شده بود. بنابر سطح پائین اطاعت پذیری به دلایل مختلف از جمله عدم آگاهی درست از احکام قوانین مالیاتی، پائین بودن فرهنگ مالیه دهی، تعداد زیاد قابل ملاحظه از اشخاص حقیقی و حکمی تابع وضع مالیات اضافی هنگفت طی سالهای متمادی قرار گرفتند که بعضاً اندازه مالیات اضافی چند برابر اصل مالیه قابل تحصیل بوده و سبب شکایات زیاد شده است، بدین ملحوظ احکام مربوط به جرایم مالیاتی در جریان سالهای گذشته چندین مرتبه تعدیل شده است. با آنهم شکایات در مورد موجود بوده و این امر سبب قانون گریزی، عدم اطاعت پذیری و مانع جدی برای تحصیل به موقع اصل مالیه تشخیص شده است.

برای اینکه مالیه دهنده گان به اطاعت پذیری داوطلبانه تشویق شده باشند، از طرفی هم حسابات گذشته تمامی مالیه دهنده گان بشکل درست آن تصفیه و اصل مالیه که بعضاً برای چندین سال متمادی تادیه ناشده باقی مانده و به یک معضل بزرگ تبدیل شده است، حل شده باشد. اخیراً وزارت مالیه طرح را بمنظور معافیت (۹۵٪) جرایم مالیاتی (مالیات اضافی) را در صورتیکه مالیه دهنده گان اصل مالیه باقیداری خویش را با (۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) پردازند، در اصول نامه اجرای بودجه ملی سال ۱۳۹۷ پیشنهاد نموده و ولسی جرگه شورای ملی نیز به آن موافقه کرده است و در سند بودجه توسط ولسی جرگه تصویب و از طرف مقام ریاست جمهوری ذریعۀ فرمان شماره (۴۱) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۱/۵ توشیح شده است.

مبنی:

این طرز العمل به تاسی از حکم ماده شصت و دوم قانون اداره امور مالیات منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۹۸) مؤرخ ۲۷ عقرب ۱۳۹۴ بمنظور تطبیق بهتر و یکسان هدایت اصول نامه بودجه سال مالی ۱۳۹۷ مبنی بر معافیت (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) وضع گردیده است.

سوابق:

اخیراً بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ ذریعۀ فرمان شماره (۴۱) مؤرخ ۱۳۹۶/۱۱/۵ مقام عالی ریاست جمهوری توشیح گردید که در جزء (۷) شرایط اداری برای تطبیق بودجه ملی اصول نامه اجرای بودجه پیرامون معافیت جرایم مالیاتی سالهای گذشته ذیلاً صراحت دارد:

" ۷. بمنظور حمایت و تشویق مالیه دهنده گان برای اطاعت پذیری از احکام قوانین مالیاتی و تحصیل به موقع اصل مالیات، مالیه دهنده گانی که جرائم مالیاتی را در جریان سال مالی ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۶ تصفیه نکرده باشند، در صورتی که اصل مالیه با (۰.۵٪) جرایم مالیاتی تأدیه نمایند، از پرداخت جرایم مالیاتی متباقی معاف می گردند.

این معافیت مالیاتی بعد از تصویب این اصول نامه الی مدت ۹ ماه قابل اجراء میباشد.

طرز العمل:

برای اینکه هدایت مندرج اصول نامه بودجه که در فوق ذکر شد بشکل یکسان در تمامی ادارات مالیاتی تطبیق گردد، ایجاب مینماید تا طرز العمل در زمینه تهیه و به دسترس ادارات مالیاتی قرارداد شود. قابل تذکر است در اصول نامه بودجه کلمه مالیه دهنده گان تذکر داده شده است، بناءً این طرز العمل بالای تمامی مالیه دهنده گان اعم از اشخاص حقیقی { تشبثات کوچک (اصناف)، مالکین عراده جات، صرافان، تانکهای تیل و سایر اشخاص انفرادی که دارای جواز فعالیت بوده یا فاقد جواز باشند اما عواید تابع مالیه داشته باشند } و حکمی (شرکت ها، مؤسسات غیر انتفاعی و سایر نهاد های که مکلفیت مالیاتی داشته باشند)، اشخاصیکه دارای فعالیت بوده و یا غیر فعال باشند را شامل میگردد. که برای دوره ۱۳۸۱ - الی ۱۳۹۶ (به شمول سال ۱۳۹۶) بنابر هردلیل که تابع وضع و پرداخت مالیات اضافی { (جرایم مالیاتی) از قبیل مالیات اضافی تأخیر پرداخت، عدم یا تأخیر ارایه اسناد، عدم وضع یا عدم تأدیه مالیه موضوعی، عدم حفظ اسناد، عدم رعایت اطلاعیه، عدم ارائه معلومات و سایر موارد یکه در قوانین مالیاتی پیشینی شده است قرار گرفته باشند، هدایت مصوبه بالای آنها به طور یکسان قابل تطبیق میباشد.

حالات تطبیق معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) و طرز تطبیق معافیت مندرج اصول نامه اجرای بودجه ملی سال ۱۳۹۷ برای دوره مندرج سند متذکره (۱۳۸۱ - ۱۳۹۶) ذیلاً ترتیب شده است:

۱. مالیه دهنده که اظهار نامه مالیاتی خویش را ارائه نموده باشد:

مطابق به احکام قانون و برویت شیوه اظهار خودی آنعه از مالیه دهنده گانیکه اظهارنامه های مالیاتی خویش را ارائه و مالیه روی اظهارنامه را تأدیه نموده باشند، اما در اثر سنجش و ارزیابی اداره مالیاتی مربوطه در مراحل سنجش ابتدائی، بررسی و تطبیق قانون یادداشت تعیین مالیه تعدیل و مالیه دهنده مکلف به پرداخت اصل مالیه تأدیه نشده و مالیات اضافی قرار گیرد به تفکیک هر مرحله توضیحات ارائه میگردد.

۱.۱ در مرحله سنجش ابتدائی:

هرگاه دوسیه مالیه دهنده در مرحله سنجش ابتدائی بوده باشد، در صورت از اثر سنجش ابتدائی توسط اداره مالیاتی، تعدیل در سنجش روی اظهارنامه وارد گردد که شامل اصل مالیه تادیه ناشده و مالیات اضافی باشد، در صورت مالیه دهنده اصل مالیه مندرج یادداشت تعدیل شده و (۰.۵٪) مالیات اضافی را الی ۱۳۹۷/۸/۵ تادیه نماید از پرداخت (۰.۹۵٪) مالیه اضافی باقیمانده معاف می باشد؛

۱.۲ در مرحله بررسی:

در صورتیکه دوسیه تحت بررسی مالیاتی بوده و تیم بررسی از اثر ارزیابی اسناد و بیرون نویسی های ممکنه به شمول حالات کتمان عواید، یادداشت تعیین مالیه قبلی را تعدیل و یادداشت تعدیل شده تعیین مالیه را که حاوی اصل مالیه و جرایم مالیاتی باشد، به مالیه دهنده صادر نماید. در صورت مالیه دهنده اصل مالیه تحقق شده را با (۰.۵٪) مالیه اضافی الی ۱۳۹۷/۸/۵ تادیه نماید، از پرداخت متباقی (۰.۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۱.۳ در مرحله تطبیق قانون:

دوسیه آنعده از مالیه دهندگان که از اثر عدم اطاعت پذیری به تطبیق قانون معرفی شده است، هرگاه به منظور استفاده از امتیاز معافیت مندرج اصول نامه اجرای بودجه سال مالی ۱۳۹۷ مراجعه نموده و حاضر به ادای مکلفیت های مالیاتی خویش گردند، در صورت بابت اصل مالیه و مالیات اضافی باقیدار باشند، با پرداخت اصل مالیه و (۰.۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) الی (۱۳۹۷/۸/۵)، از پرداخت متباقی (۰.۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۱.۴ مالیات اضافی بابت کتمان عواید:

هرگاه مالیه دهنده وارد معامله شود که کتمان عواید را نشان دهد، درین حالت اداره مالیاتی اصل مالیه قابل تحصیل و مجموع جرایم قابل تطبیق را سنجش و تعیین نماید. در صورتیکه مالیه دهنده اصل مالیه و (۰.۵٪) مجموع مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) تعیین شده را الی (۱۳۹۷/۸/۵)، تادیه نماید از پرداخت متباقی (۰.۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

تبصره ۵: هرگاه مالیه دهنده از اثر سنجش ابتدائی، بررسی یا در مرحله تطبیق قانون صرف مکلف به تادیه مالیات اضافی باشند در آن صورت (۰.۵٪) آن را تادیه و از پرداخت متباقی (۰.۹۵٪) مالیاتی اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۲. در صورت عدم قناعت به یادداشت تعیین مالیه و دوسیه تحت دوران حل منازعات باشد:

۲.۱ دوسیه آن‌عده از مالیه دهنده گانیکه تحت دوران حل منازعه مالیاتی قراردارند و یادداشت تعیین مالیه تحت دوران حل منازعه مالیاتی حاوی اصل مالیه و مالیات اضافی باشد، در صورت مالیه دهنده از ادامه طی مراحل اسناد در مراجع حل منازعات صرف نظر نموده و حاضر به پرداخت اصل مالیه تحت منازعه و (۵٪) مالیات اضافی الی ۱۳۹۷/۸/۵ گردد از متباقی (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۲.۲ هرگاه تصمیم مراجع حل منازعه مالیاتی (سمع شکایات - محاکم) در محدوده زمانی پیشینی شده در اصول نامه اجرای بودجه سال مالی ۱۳۹۷ الی (۱۳۹۷/۸/۵) صادر گردد و در نتیجه آن مالیه دهنده مکلف به پرداخت اصل مالیه با مالیات اضافی باشند، درین صورت مالیه دهنده اصل مالیه را که از اثر فیصله مراجع حل منازعات مالیاتی تحقق می‌آید با (۵٪) مالیه اضافی (جرایم مالیاتی) الی ۱۳۹۷/۸/۵ تادیه نمایند از پرداخت (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف پنداشته می شود.

۳. در صورت مالیه دهنده مالیه قابل تادیه را قسط نموده باشد:

آن‌عده از مالیه دهنده گان که اظهار نامه های مالیاتی خویش را ارائه و یادداشت تعیین مالیه (سنجش ابتدائی یا بررسی) را دریافت و به اندازه مالیه تعیین شده قناعت داشته باشد و پرداخت مالیه تحقق شده را به طور اقساط منظوره شده تادیه نماید، ذیلاً هدایت اصول نامه بودجه مبنی بر معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) تطبیق گردد:

۳.۱ در صورت باقیات قسط شده حاوی اصل مالیه و مالیات اضافی باشد و مالیه دهنده اصل مالیه باقی مانده را با (۵٪) مالیات اضافی تعیین شده بدون در نظر داشت زمان منظور شده در سند منظوری قسط را الی (۱۳۹۷/۸/۵)، تادیه نماید از پرداخت متباقی (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۳.۲ در صورتیکه مبالغ قسط شده صرف مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) باشد، اقساط تادیه شده قابل بازپرداخت نمی باشد، هرگاه مالیه دهنده از مجموع مبلغ باقیمانده که در سند قسط منظور شده (۵٪) آن را الی (۱۳۹۷/۸/۵)، تادیه نماید از پرداخت متباقی (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۳.۳ هرگاه مالیه دهنده تادیه مالیه را طوریکه در سند قسط منظور شده، ادامه دهد از معافیت مندرج اصول نامه اجرای بودجه مستفید شده نمی تواند. و مجموع باقیات چنین اشخاص مطابق به توافق که در سند قسط منظور شده تحصیل گردد.

۴ اشخاصیکه اظهار نامه های مالیاتی سال مالی از ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۶ ارائه نکرده اند:

مالیه دهنده که از سال مالی ۱۳۸۱ الی سال مالی ۱۳۹۶ اظهار نامه های مالیاتی خویش را ارائه ننموده و مکلفیت های مالیاتی خویش را ادا نکرده باشند، اکنون بمنظور استفاده از امتیاز معافیت جرایم مالیاتی مراجعه و اظهارنامه های مالیاتی خویش را ارائه نمایند با تفکیک مالیه دهنده دارای فعالیت وعدم فعالیت ذیلاً هدایت اصول نامه اجرای بودجه مبنی بر معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) تطبیق گردد:

۴.۱. مالیه دهنده دارای فعالیت:

در صورتیکه مالیه دهنده دارای فعالیت اقتصادی و تجارتي باشد، اصل مکلفیت های مالیاتی (اصل مالیه و مالیات اضافی) چنین مالیه دهنده بشکل اظهار خودی یا از طرف ادارات مالیاتی تعیین و سنجش گردیده، در صورت مالیه دهنده اصل مالیه تعیین شده را با (۵٪) مالیات اضافی الی (۱۳۹۷/۸/۵)، تادیه نماید از پرداخت متباقی (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف می باشد.

۴.۲. مالیه دهنده عدم فعالیت:

در صورتیکه مالیه دهنده اظهار نامه عدم فعالیت ارائه نموده و اصل مالیه قابل تادیه نداشته باشد، جریمه تاخیر ارائه اظهار نامه های خویش را بشکل اظهار خودی یا توسط اداره مالیاتی تعیین گردد. در صورت مالیه دهنده (۵٪) جریمه تعیین شده را الی (۱۳۹۸/۸/۵) تادیه نماید از پرداخت (۹۵٪) جریمه باقی مانده معاف می باشد.

۵. اشخاص تابع جرایم عدم وضع یا پرداخت مالیات موضوعی:

اشخاصیکه مطابق به احکام قانون مالیات بر عایدات تابع وضع و پرداخت مالیات موضوعی بوده اما مکلفیت های خویش را از قبیل وضع و پرداخت مالیات، ارائه اظهارنامه ها و فورم های مالیات موضوعی و سایر مکلفیت های مرتبط به آن را مطابق به احکام پیشبینی شده در قوانین مالیاتی ادا نکرده باشند، در صورتیکه اصل مکلفیت های مالیاتی خویش را با (۵٪) مالیات اضافی که مطابق به احکام قانون و طرز العمل های نافذ تعیین میگردد، الی ۱۳۹۷/۸/۵ تادیه نماید از پرداخت (۹۵٪) مالیات اضافی باقی مانده معاف می باشد.

۶. سایر حالات که درین طرز العمل پیشبینی نشده است:

وضع مالیات اضافی بابت سایر تخطی ها و عدم اطاعت پذیری از احکام قوانین مالیاتی شامل حالات که در فوق توضیح شده نباشد، نیز مطابق به هدایت اصول نامه اجرای بودجه سال مالی ۱۳۹۷ برخورد صورت میگیرد.

۷. مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) تادیه شده قبل از انفاذ اصول نامه اجرای بودجه سال مالی ۱۳۹۷: اشخاصیکه قبل از انفاذ اصول نامه بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ و صدور این طرزالعمل مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) بابت عدم اطاعت پذیری از احکام قانون و عدم ادای مکلفیت های مالیاتی، تادیه نموده باشند، قابل باز پرداخت نمی باشد.

محدودیت تطبیق طرزالعمل:

- این طرزالعمل صرف بالای مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) مندرج قوانین نافذه مالیاتی (قانون مالیات بر عایدات و قانون اداره امور مالیات) قابل تطبیق میباشد.
- در صورت مالیه دهنده در محدوده زمانی (از تاریخ انفاذ الی ۹ ماه) پیشینی شده در اصول نامه اجرای بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ مبنی بر معافیت مجرایم مالیاتی مراجعه و اظهار نامه های مالیاتی خویش را ارائه و یا اظهار نامه های که قبلاً ارائه شده را تعدیل نماید و اصل مالیه قابل پرداخت و (۵٪) مجرایم مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) به اساس سنجش خودی یا تحقق که از طرف اداره مالیاتی صورت میگردد، تادیه نمایند از پرداخت متباقی (۹۵٪) مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) معاف میباشد. هرگاه چنین اسناد که در محدوده مندرج اصول نامه اجرای بودجه و این طرزالعمل ارائه شده و از طرف اداره مالیاتی بعد از سپری شدن مدت ذکر شده بررسی شده و در نتیجه یادداشت تعیین مالیه قبلی تعدیل میگردد، مطابق به هدایت اصول نامه بودجه و این طرزالعمل برخورد صورت می گیرد.

آگاهی عامه:

با انفاذ این طرزالعمل ادارات مالیاتی مکلف است تا از هر طریق ممکنه موضوع معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) مندرج اصول نامه بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ را با هدایت این طرزالعمل به آگاهی تمامی مالیه دهنده گان برسانند تا مالیه دهنده گان واجد شرایط به زمان معین پیشینی شده در اصول نامه و این طرزالعمل، جهت ارائه اظهارنامه های مالیاتی مورد نظر، طی مراحل اسناد مالیاتی و تادیه وجایب مالیاتی خویش مراجعه نمایند.

تطبیق احکام قانون نافذه:

ازینکه هدایت اصول نامه بودجه سال مالی ۱۳۹۷ مبنی بر معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) از سال ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۶ را دربرمیگیرد و از طرف در جریان سالهای مورد نظر چندین بار نورم مالیات و مجرایم تعدیل شده است، بناءً سنجش و تعیین اصل مالیه و مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) هر سال مالی مطابق به احکام قانون نافذه همان سال صورت گیرد.

تطبيق احكام مشابه:

احكام مبنی بر معافیت جرایم مالیاتی مطابق به قانون تحصیل باقیات برای مالیه دهنده گان مختلف که قبل از انفاذ هدایت اصول نامه اجرای بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ برای معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی)، صادر شده قابل تطبيق بوده کما فی السابق عملی گردد.

مكلفیت ریاست سیستم عواید:

به منظور تطبيق بهتر هدایت اصول نامه اجرای بودجه ملی سال مالی ۱۳۹۷ مبنی بر معافیت مالیات اضافی (جرایم مالیاتی) تسهیلات لازم را در سیستم (سیگتاس) ایجاد نموده تا تطبيق این طرز العمل به موانع و مشکلات مواجهه نگردد.

تاریخ انفاذ:

این طرز العمل از تاریخ منظوری نافذ الی (۵ عقرب سال ۱۳۹۷) مدار اعتبار بوده و تمامی ادارات مالیاتی به تطبيق آن مکلف میباشند.

عبدالحمید حدران
رئیس عمومی عواید

عبدالولی نوری
رئیس خدمات مالیاتی عمومی

ملاحظه شد

منظور است

داکتر نجیب الله وردگ
معین عواید و گمرکات